FARKLI BÖLÜMLERDE OKUYAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Nadir ÇELİKÖZ

Doç. Dr. Yavuz ERİŞEN

Okt. Banu USLU

Özet

Bu çalışmada, 2013 bahar eğitim ve öğretim döneminde Selçuk Üniversitesi bünyesinde Mühendislik Fakültesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi bölümlerinde okuyan 1. sınıf üniversite öğrencilerinin problem çözme becerileri incelenmiştir. Çalışma genel tarama modellerinden betimsel tarama modelindedir. Verilerin toplanmasında Problem Çözme Envanteri (PÇE) kullanılmıştır. Farklı bölümlerde okuyan toplam 500 üniversite öğrencisinin problem çözme becerilerinin *cinsiyete göre* dağılımları incelendiğinde, *değerlendirici yaklaşım* alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülürken, diğer alt boyutlarda anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin yaşlara göre dağılımları incelendiğinde anlamlı bir farklılık bulunamazken öğrencilerin okudukları bölümlere göre varyans analizi sonuçlarında problem çözme becerilerinin *kaçıngan yaklaşım* alt boyutunda anlamlı bir farklılık belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Problem, problem çözme becerisi, üniversite öğrencileri

THE STUDY OF PROBLEM SOLVING SKILLS OF UNIVERSITY STUDENTS WHO ARE STUDYING IN DIFFERENT DEPARTMENTS REGARDING DIFFERENT VARIABLES

Abstract

The present study investigated the problem solving skills of the students who are in their first year at Selçuk University during 2013 Fall Term in the following faculties; Faculty of Engineering, Faculty of Science and Letters, Social Sciences, Economics and Administrative Sciences. The study is in descriptive screening model of general screening model. In order to collect the data Problem Solving Inventory (PSI) was used. When problem-solving skills of 500 university students studying in different faculties were studied according to gender variable, no significant difference was found in any sub-dimensions but in the sub-dimension of evaluative approach. When problem-solving skills of these university students were examined according to age, there was no significant difference in any of the sub-dimensions of problem-solving skills but the avoidant approach in terms of variance analysis results.

Keywords: Problem, problem solving skills, university students

GİRİŞ

Her insanın, hayatı boyunca çeşitli sorunlarla karşılaşması ve bu sorunların üstesinden gelebilmek için uygun çözüm yollarını araştırmaya çalışması doğaldır ve bu durum yaşam boyu sürmektedir. Sorunlarla karşılaşmak ve bunlara çözüm bulmaya çalışmak belli bir yaş dönemine özgü değildir. İnsanlar her yaş döneminde çözülmesi gereken özel sorunlarla karşılaşabilirler. Gerek günlük yaşantılarından, gerekse yaşam dönemlerinden kaynaklanan tüm sorunlar; insanların yaşamlarını etkin bir şekilde sürdürebilmeleri için, problem çözme becerilerini kullanmalarını gerekli kılmaktadır (Taylan, 1990).

Problem çözme, bireyin yaşama uyumunu güçleştiren ve başlangıçta kişiye karmaşık gelen bir engeli aşarak amaca ulaşma durumu ya da bireyin amacına ulaşmasını engelleyen engellerle, başa çıkabileceği bir çözüm yolu bulması şeklinde tanımlanabilir (Binbaşıoğlu, 1991; Ülgen, 1997). Problem çözme, bir amaca ulaşmak için karşılaşılan güçlükleri yenme süreci olarak da ifade edilebilir. Bu süreçte birey mevcut şartlara uygun olarak organizmayı dengede tutma yollarını aramaktadır. Problem çözme, bireyin kendi yeteneklerini keşfederek gelişmesini ve ihtiyaçlarını karşılamasını kolaylaştırır. Birey, karşılaştığı güçlükler üzerinde başkalarının karar vermesini beklemek yerine, bu güçlüklere kendisi çözüm yolu aramakta, bilgilerini ve becerilerini kullanma fırsatı bulmakta ve kendine olan güvenini arttırmaktadır (Bingham, 1998; Eroğlu, 2001).

Problem çözme, kişinin problemi hissedişinden ona çözüm buluncaya kadar geçirdiği süreçtir. Karşılaşılan engeli asmanın en iyi yolunu bulmak için önceki yaşantılar aracılığı ile öğrenilen kuralların basit biçimde uygulanmasının ötesine giderek yeni çözüm yolları bulabilmedir (Bingham, 2004; Morgan, 1999; Korkut, 2002). Yaşamda karşılaşılan problemlerin hepsi aynı güçlükte değildir. Bazılarının çözümü fazla çaba gerektirmezken, bazılarının çözümü ise oldukça karmaşık ve zordur. İnsanların karşılaştıkları problemlerde farklılıklar olduğu gibi problemlerin çözümünde de kullandıkları yöntemlerde farklılıklar olabilir. Problem çözümü için en eski ve en yaygın kullanılan yöntem deneme yanılma yöntemi olsa da bu yöntemle problemlere her zaman çözüm bulmak mümkün olmadığı gibi hem zaman kaybettiren hem de birey için kötü sonuçlarla karşılaşma olasılığı fazla olan bir yöntemdir (Üstün ve Bozkurt, 2003).

Problem çözme, kapsamlı ve çok yönlü bir süreçtir. Bireyin ihtiyaç, amaç, değer, inanç, beceri, alışkanlık ve tutumları ile beraber yaratıcı düşünce, zekâ, duygular, irade, eylem

gibi unsurları da bünyesinde barındırmaktadır (Oğuzkan, 1989). Bir eğitim programından "problem çözebilen" bireyler yetiştirmesi beklenmektedir (Kalaycı, 2001).

Problem çözme becerilerine ilişkin literatür incelendiğinde; Graybill (1975) çalışmasında zihinsel gelişim ve problem çözme becerilerinin cinsiyete bağlı olup olmadığını araştırılmış ve erkeklerin problem çözme performanslarının, seçilen problemler için kızlardan daha iyi olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Taylan'ın (1990) yapmış olduğu çalışmada, üniversite öğrencilerinin problem çözme becerileri ile öğrenim gördükleri sınıflar arasındaki ilişkileri incelediğinde anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Hisli (1990), Almanya'dan Türkiye'ye kesin dönüş yapan lise öğrencilerinin uyum düzeylerine göre işlevsel olmayan tutumlar, otomatik olumsuz düşünceler ve problem çözme yeterliliği konularında kendilerini algılayışlarındaki farklılıkları incelediğinde kız öğrencilerin erkeklere göre problem çözme beceri algısında kendilerini daha iyi algıladıklarını gözlemlemiştir (Akt: Çam. 1997). Elliott ve Godshall (1991), üniversite öğrencilerinin problem çözme becerileri ile çalışma alışkanlıkları ve akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu gözlemlemiştir. Korkut'un (1994) gerçekleştirdiği çalışmada bireylerin sigara içip içmemelerine göre sürekli kaygı ve problem çözme becerisi algısının farklılığını incelemiş ve sigara içenlerin içmeyenlere göre sürekli kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu ve problem çözme becerilerini de daha az olumlu değerlendirdikleri bulunmuştur. Çam (1995) öğretmen adaylarının algıladıkları problem çözme becerileriyle yetişkin ve koruyucu ebeveyn ego durumları arasında olumlu; eleştiren ebeveyn, doğal çocuk ve uygulu çocuk ego durumları arasında ise olumsuz yönde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

Ferah (2000) çalışmasında, Kara Harp Okulu öğrencilerinin sınıf düzeyleri ile problem çözme becerisi arasındaki ilişkiyi incelemiş ve anlamlı bir farklılık bulamamıştır. Ferah (2000) bir başka çalışmasında öğrencilerin problem çözme becerilerini ve problem çözme biçimlerinin cinsiyet, sınıf, akademik başarı ve liderlik yapma değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığının bulunmadığını bildirmiştir. Katkat (2001), öğretmen adaylarının problem çözme beceri puanlarını bazı değişkenler açısından incelediğinde öğretmen adaylarının cinsiyet ve farklı sınıflar açısından problem çözme becerileri arasında anlamlı farklılık bulmasına karşın, üniversiteye kayıt tipleri ve puan türleri bakımından anlamlı bir farklılık gözlememiştir. Katkat aynı çalışmada sınıf düzeyi yükseldikçe problem çözme becerisinin de arttığı bulgusuna ulaşmıştır.

Durualp ve diğerleri (2009), Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin sosyal becerilerinin problem çözme becerileri üzerine etkisinin incelenmesi üzerine yaptıkları çalışmada, sosyal beceri düzeyleri yüksek olan öğrencilerin problemlerini çözmeleri konusunda daha başarılı

oldukları tespit edilmiştir. Karabulut ve diğerleri (2009), beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin problem çözme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi konulu araştırmalarında öğrencilerin problem çözme becerisi alt boyutlarına ve toplamına ait puan ortalamalarının, sınıf ve millilik değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı; üniversite, cinsiyet ve branş değişkenine göre ise anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir. Olgun ve diğerleri (2010), hemşirelik öğrencilerinin problem çözme becerileri: bir yıllık izlem sonuçlarına dair yaptıkları araştırmanın sonucunda yurtta kalan öğrencilerin problem çözme becerilerinin daha iyi olduğunu ve not ortalaması yüksek olan öğrencilerin "Yaklaşma-Kaçınma" ve "Kişisel Kontrol" alt boyutlarında problem çözme becerilerinin daha iyi olduğunu belirlemişlerdir. Yalçın ve diğerleri (2010), yüksekokul öğrencilerinin problem çözme becerisi algıları ve denetim odağı düzeylerinin belirlenmesi ve demografik özellikler, ailenin eğitim düzeyi, algılanan akademik başarı değişkenleri kapsamında analiz edilmesi amacıyla yapılan araştırmalarında öğrencilerin cinsiyetleri açısından "problem çözme yeteneğine güven" boyutunda anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Erkek öğrencilerin "Problem çözme yeteneğine güven" boyutunda algı puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Aile ile sorunların paylaşılması durumuna yönelik olan yapılan analizde "problem çözme yeteneğine güven", "yaklaşma-kaçınma" ve "kişisel kontrol" faktörleri açısından anlamlı düzeyde farklılık saptanmıştır. Öğrencilerin yetiştikleri aile ortamına yönelik olarak yapılan analizde ise sadece "problem çözme yeteneğine güven" faktörü açısından anlamlı düzeyde farklılık bulunduğu saptanmıştır. Günüşen ve Üstün (2011), hemşirelik öğrencilerinin problem çözme beceri düzeyleri ile kontrol odağı arasındaki ilişki üzerine yaptıkları araştırmada, öğrencilerin sınıf düzeyi yükseldikçe problem çözme beceri puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artış gösterdiği belirlenmiştir. Birinci sınıfların, ikinci ve dördüncü sınıflara göre daha çok dış kontrol odaklı oldukları belirlenmiştir. Üstündağ ve Beşoluk (2011), Fen Bilgisi öğretmen adaylarının problem çözme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi sonucunda genel olarak Fen Bilgisi Öğretmen adaylarının sahip oldukları problem çözme becerileri puanlarının düşük düzeyde olduğu gözlenmiştir. Öğretmenlerin yüksek düzeyde problem çözme becerilerine sahip olmaları nitelikli eğitim verebilmelerine yardımcı olacaktır. Bu nedenle öğretmen ve öğretmen adaylarının problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik istek ve çabaları önemli görülmektedir. Çevik (2011), müzik öğretmeni adaylarının çeşitli değişkenlere göre problem çözme becerilerini incelemeye yönelik yaptığı araştırmanın sonucunda; öğrencilerin problem çözme becerilerinin, cinsiyetlerine, mezun oldukları lise türüne ve yaşlarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermediğini ve sınıf düzeylerine göre ise anlamlı farklılıklar olduğunu bildirmiştir.

Kaya ve diğerleri (2012), üniversite öğrencilerinin anne-baba tutumlarının problem çözme becerilerine, sosyal kaygı düzeylerine ve akademik başarılarına etkisini incelemişlerdir. Araştırmanın sonuçlarına göre; eğitim düzeyleri yüksek olan anne ve babaların demokratik tutumlara sahip olduğunu, çocuklarının akademik başarılarının ve problem çözme becerilerinin yüksek olduğunu ve sosyal kaygılarının düşük olduğunu tespit etmişlerdir. Ayrıca tutarsız ve ilgisiz anne-baba tutumlarına sahip anne-babaların çocuklarının akademik başarı ve problem çözme becerilerinin düşük olduğunu, sosyal kaygı düzeylerinin ise yüksek olduğunu bulmuşlardır. Otoriter tutum sergileyen anne babaların çocuklarının sosyal kaygı düzeyinin ve akademik başarılarının yüksek olduğu ve koruyucu tutum sergileyen anne babaların çocuklarının da problem çözme becerilerinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Sivrikaya ve diğerleri (2013), üniversite öğrencilerinin aile ve arkadaşlardan algıladıkları sosyal destek ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkiyi inceledikleri araştırmada aile ve arkadaşlardan algılanan Sosyal Destek Ölçeği ile Problem Çözme Ölçeğinin puanları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Aileden algılanan Sosyal Destek Ölçeği ile arkadaşlardan algılanan Sosyal Destek Ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Baltacı ve Hamarta (2013), üniversite öğrencilerinin sosyal kaygı, sosyal destek ve problem çözme yaklaşımları arasındaki ilişkinin incelenmesiyle ilgili yaptıkları çalışmada, sosyal desteğin sosyal kaygıyı ve problem çözme yaklaşımının sosyal destekle birlikte sosyal kaygıyı anlamlı düzeyde yordadığını saptamışlardır.

Yapılmış olan bu çalışma ile Selçuk Üniversitesi bünyesinde Mühendislik Fakültesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi bölümlerine devam eden 1. sınıf üniversite öğrencilerinin problem çözme becerileri incelenmiştir.

YÖNTEM

Çalışmanın Amacı

Çalışmanın amacı, farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin bazı değişkenler açısından incelenmesidir.

Çalışmanın Modeli

Çalışma genel tarama modellerinden betimsel tarama modelidir. Genel tarama modelleri çok sayıda elemandan oluşan bir evrende evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2006).

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evreni Türkiye'de üniversite okuyan öğrencilerdir. Çalışmanın örneklemini ise, mühendislik fakültesi, sosyal bilimler fakültesi, iktisadi ve idari bilimler fakültesi ve fen edebiyat fakültesi bölümlerinde okuyan üniversite öğrencileridir. Öğrencilerin 383'ü (% 76.6) 15-25 yaş aralığında iken, 117'si (% 23.4) 26-35 yaş aralığındadır. Öğrencilerin 282'si (% 56.4) kız, 218'i (% 43.6) erkektir. Öğrencilerin 181'i (% 36.2) mühendislik fakültesinde, 67'si (% 13.4) sosyal bilimler fakültesinde, 121'i (% 24.2) iktisadi idari bilimler fakültesinde ve 131'i (% 26.2) fen-edebiyat fakültesi birinci sınıfta eğitimlerine devam etmekte olan üniversite öğrencileridir.

Verilerin Toplanması

Problem Çözme Envanteri (PÇE), Heppner ve Petersen (1982) tarafından geliştirilmiştir. PÇE, 35 maddeden oluşan, 1-6 arası puanlanan Likert tipi bir ölçektir. Bu ölçek, (1) Her zaman böyle davranırım, (2) Çoğunlukla böyle davranırım, (3) Sık sık böyle davranırım, (4) Arada sırada böyle davranırım, (5) Ender olarak böyle davranırım, (6) Hiçbir zaman böyle davranmam şeklindedir. Verilen cevaplara 1 ile 6 arasında değişen puanlar verilir. Puanlamada 9, 22 ve 29. maddeler puanlama dışı bırakılır. Puanlama 32 madde üzerinden yapılır. 1, 2, 3, 4, 11, 13, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 30 ve 34. maddeler ters olarak puanlanır. Bu maddeleri puanlarken 1=6, 5=2, 4=3, 2=5, ve 6=1 şeklinde tersine çevrilir. Bu maddelerin yeterli problem çözme becerilerini temsil ettiği varsayılır (Akt. Taylan, 1990). Envanterden alınabilecek puan ranjı, 32-192'dir. Puanlamada düşük puanlar problemleri çözmede etkililiği, yüksek puanlar ise problemler karşısında etkili çözümler bulamamayı göstermektedir. Ölçeğin yapı geçerliliği çalışmaları faktör analiz sonuçlarına göre 6 faktör bulunmuştur. Bunlar;

Aceleci Yaklaşım (13, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 30 ve 32), Düşünen Yaklaşım (18, 20, 31, 33 ve 35), Kaçıngan Yaklaşım (1, 2, 3 ve 4), Değerlendirici Yaklaşım (6, 7 ve 8), Kendine Güvenli Yaklaşım (5, 23, 24, 27 ve 34), Planlı Yaklaşım (10, 12, 16 ve 19).

Aceleci Yaklaşım: Bireyin bir problemle karşılaştığı zaman onu çözebilmek için durup düşünmeden aklına gelen ilk fikir doğrultusunda hareket edip etmediğini ayrıca problem konusundaki değişik etmenleri ve problemle başa çıkma konusunda değişik yollardan çoğunu dikkate alıp almadığını içermektedir.

Düşünen Yaklaşım: Problem çözümüne karar vermeye çalışırken seçeneklerin sonuçlarını ölçmeyi, tartmayı ve karşılaştırmayı içermektedir. Bu yaklaşım bireyin bir problemle

karşılaştığında durumu anlamaya çalışıp çalışmadığını gözden geçirip geçirmediğini ve konu ile ilgili her türlü bilgiyi dikkate alıp almadığını ölçmektedir.

Kaçıngan Yaklaşım: Bireyin ayrıntılı olarak problemin çözümü hakkında bilgi toplamayı düşünüp düşünmediğini bir problemle karşılaştığında eğer uyguladığı çözüm başarısız olursa o problemle ilgili şüpheye düşüp düşmediğini problemi çözdükten sonra ise problemi çözme konusunda neyin işe yarayıp neyin yaramadığını düşünüp düşünmediğini içermektedir.

Değerlendirici Yaklaşım: Bireyin bir problemin çözümünde belli bir yöntemi denedikten sonra ortaya çıkan sonuç ile kendi düşündüğü sonucu karşılaştırıp karşılaştırmadığını, problem karşısında onu çözebilmek için onu çözebilmek için başvuracağı yolların hepsini düşünmeye çalışıp çalışmadığını ve neler hissettiğini anlamak için duygularını inceleyip incelemediğini ölçmektedir.

Kendine Güvenli Yaklaşım: Kişinin problem çözme konusunda kendine olan güvenini açıklamaktadır. Bireyin problem çözme ve problemi çözme konusunda çaba gösterme konusunda kendini yeterli görüp görmediğini ölçmektedir.

Planlı Yaklaşım: Bireyin bir problemi çözme konusunda sadece o problem üzerinde durup durmadığını ve planlı bir şekilde eldeki verileri değerlendirerek çözüme ulaşıp ulaşmadığını ölçmektedir **(Akt. Alakoç, 2005).**

Keleş (2000), ilgili envanterin geçerlik ve güvenirlik çalışmasını yapmıştır. Yapılan faktör ve güvenirlik analizleri sonucunda, üç faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Birinci alt ölçek olan "problem çözme yeteneğine güven" faktöründe 10 madde yer almıştır. Bu maddelerin faktör yük değerleri .47 ile .82 arasında değişmiştir. Madde toplam korelasyonları ise .30 ile .73 arasında değerler almıştır. "Yaklaşma-kaçınma" alt ölçeğinde, 13 madde yer almış ve bu maddelerin faktör yükleri .41 ile .71 arasındadır. Faktörde yer alan maddelerin madde toplam korelasyonları ise .32 ile .59 arasında değişmiştir. "Kişisel kontrol" alt ölçeğinde faktör yük değerleri .65 ile .82 arasında değişen 5 madde yer almıştır. Bu beş maddenin madde toplam korelasyonları ise .40 ile .65 arasında olmuştur.

Verilerin Analizi

Farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin cinsiyete ve yaşlara göre dağılımlarında "Bağımsız Gruplar t-Testi" kullanılırken, farklı bölümlerde

okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin okudukları bölümlere göre analizinde "Tek Yönlü Varyans Analizi" kullanılmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Tablo 1. Farklı Bölümlerde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Cinsiyete Göre Dağılımları

	Cinsiyet	**N**	$\overline{x}$	**S**	**sd**	**t**	**p**
Aceleci Yaklaşım	Kız	282	22.03	3.49	.208	.854	.393
	Erkek	218	22.28	2.85			
Düşünen Yaklaşım	Kız	282	10.63	3.44	.204	1.59	.112
	Erkek	218	11.13	3.64			
Kaçıngan Yaklaşım	Kız	282	9.98	1.36	.081	.464	.643
	Erkek	218	10.04	1.46			
Değerlendirici Yaklaşım	Kız	282	**6.29**	2.48	.147	3.53	**.000***
	Erkek	218	**7.07**	2.39			
Kendine Güvenli Yaklaşım	Kız	282	11.23	4.35	.259	1.84	.066
	Erkek	218	10.60	2.93			
Planlı Yaklaşım	Kız	282	8.74	2.90	.172	1.17	.240
	Erkek	218	8.44	2.71			
Toplam	Kız	282	68.92	11.50	.685	.665	.506
	Erkek	218	69.58	10.32			

*($p<.05$)

Tablo 1'de farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin cinsiyete göre dağılımları incelendiğinde Değerlendirici Yaklaşım alt boyut ($p<.05$) dışında diğer alt boyutlarda anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Değerlendirici Yaklaşım alt boyutunda kızların aritmetik ortalamaları ($\overline{x}$ = 6.29) iken erkeklerin aritmetik ortalamaları ($\overline{x}$ =7.072) 'dır. Bu durumda erkeklerin Değerlendirici Yaklaşım alt boyutunda kızlardan daha yüksek puan aldığı söylenebilir.

Tablo 2. Farklı Bölümlerde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Yaşlara Göre Dağılımları

	Yaş	**N**	$\overline{x}$	**S**	**sd**	**t**	**p**
Aceleci Yaklaşım	15-25 yaş arası	383	22.19	3.29	.681	498	.496
	26-35 yaş arası	117	21.96	3.02			
Düşünen Yaklaşım	15-25 yaş arası	383	10.72	3.43	1.505	498	.133
	26-35 yaş arası	117	11.28	3.83			
Kaçıngan Yaklaşım	15-25 yaş arası	383	10.04	1.41	.970	498	.332
	26-35 yaş arası	117	9.89	1.37			
Değerlendirici Yaklaşım	15-25 yaş arası	383	6.57	2.42	1.018	498	.309
	26-35 yaş arası	117	6.83	2.62			
Kendine Güvenli Yaklaşım	15-25 yaş arası	383	10.91	3.9	.413	498	.680
	26-35 yaş arası	117	11.08	3.39			

Planlı Yaklaşım	15-25 yaş arası	383	8.54	2.73	1.053	498	.293
	26-35 yaş arası	117	8.85	3.10			
Toplam	15-25 yaş arası	383	68.99	10.5	.801	498	.424
	26-35 yaş arası	117	69.92	12.3			

*(p<.05)

Tablo 2'de farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin yaşlara göre dağılımları incelendiğinde (p>.05) anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

Tablo 3. Farklı Bölümlerde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Okudukları Bölümlere Göre N, SS, $\bar{x}$ Değerleri

	Bölüm	**N**	$\bar{x}$	**Ss**
Aceleci Yaklaşım	Mühendislik Fakültesi	181	22.56	3.56
	Sosyal Bilimler Fakültesi	67	21.34	3.51
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	121	22.02	2.81
	Fen Edebiyat Fakültesi	131	22.08	2.87
Düşünen Yaklaşım	Mühendislik Fakültesi	181	10.97	3.44
	Sosyal Bilimler Fakültesi	67	10.95	4.32
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	121	10.48	3.47
	Fen Edebiyat Fakültesi	131	10.96	3.28
Kaçıngan Yaklaşım	**Mühendislik Fakültesi**	181	**10.22**	1.30
	Sosyal Bilimler Fakültesi	67	**9.73**	1.34
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	121	**9.95**	1.53
	Fen Edebiyat Fakültesi	131	**9.90**	1.43
Değerlendirici Yaklaşım	Mühendislik Fakültesi	181	6.73	2.41
	Sosyal Bilimler Fakültesi	67	6.14	2.69
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	121	6.40	2.17
	Fen Edebiyat Fakültesi	131	6.95	2.64
Kendine Güvenli Yaklaşım	Mühendislik Fakültesi	181	11.09	4.70
	Sosyal Bilimler Fakültesi	67	10.95	3.51
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	121	10.70	2.80
	Fen Edebiyat Fakültesi	131	11.00	3.38
Planlı Yaklaşım	Mühendislik Fakültesi	181	8.61	2.62
	Sosyal Bilimler Fakültesi	67	8.83	3.50
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	121	8.28	2.61
	Fen Edebiyat Fakültesi	131	8.79	2.89
Toplam	Mühendislik Fakültesi	181	70.22	10.12
	Sosyal Bilimler Fakültesi	67	67.97	13.36
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	121	67.85	10.35
	Fen Edebiyat Fakültesi	131	69.69	11.34

*(p<.05)

Farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin okudukları bölümlere göre N, SS, $\bar{x}$ değerleri verilmiştir. Gruplar arası ortalamalar arasında anlamlı fark olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiştir. Analiz sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Farklı Bölümlerde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Okudukları Bölümlere Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	vk	sd	kt	ko	F	p
Aceleci Yaklaşım	Gruplararası	77.006	3	25.669	2.48	.060
	Gruplariçi	5130.626	496	10.344		
	Toplam	5207.632	499			
Düşünen Yaklaşım	Gruplararası	21.230	3	7.077	.565	.639
	Gruplariçi	6217.818	496	12.536		
	Toplam	6239.048	499			
Kaçıngan Yaklaşım	**Gruplararası**	15.679	3	5.226	2.66	**.048***
	Gruplariçi	974.289	496	1.964		
	Toplam	989.968	499			
Değerlendirici Yaklaşım	Gruplararası	37.362	3	12.454	2.05	.106
	Gruplariçi	3012.660	496	6.074		
	Toplam	3050.022	499			
Kendine Güvenli Yaklaşım	Gruplararası	11.753	3	3.918	.268	.848
	Gruplariçi	7244.365	496	14.606		
	Toplam	7256.118	499			
Planlı Yaklaşım	Gruplararası	20.301	3	6.767	.847	.469
	Gruplariçi	3964.201	496	7.992		
	Toplam	3984.502	499			
Toplam	Gruplararası	539.452	3	179.817	1.49	.216
	Gruplariçi	59851.498	496	120.668		
	Toplam	60390.950	499	25.669		

*(p<.05)

Tablo 3 ve Tablo 4 varyans çözümlemesinin sonuçları incelendiğinde, farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinde kaçıngan yaklaşım alt boyutu (p>.05) hariç diğer alt boyutlarda anlamlı farklılıkların olmadığı görülmektedir. Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin Problem Çözme Ölçeği Kaçıngan Yaklaşım alt boyutunda aritmetik ortalamaları ($\overline{X}$ = 10.22), Sosyal Bilimler Fakültesi öğrencilerinin aritmetik ortalamaları ($\overline{X}$ = 9.73), İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin aritmetik ortalamaları ($\overline{X}$ = 9.95), Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin aritmetik ortalamaları ise ($\overline{X}$ = 9.90) olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar dikkate alındığında Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin Problem Çözme Ölçeği Kaçıngan Yaklaşım alt boyutunda diğer fakültelerin öğrencilerine göre daha yüksek puan aldıkları görülmüştür.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin cinsiyete göre dağılımları incelendiğinde, *değerlendirici yaklaşım* alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülürken, diğer alt boyutlarda anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Bu da kadınların yaşamını zorlaştırarak çözmek zorunda oldukları problemlerin artmasına neden olmakta ve yaşanan problemlerin etkin çözülememesi halinde de kadınların ruh sağlığı olumsuz olarak

etkilenebilmektedir. Yine farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerileri yaşlara göre dağılımları incelendiğinde hiçbir alt boyutta anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Araştırma dâhilindeki tüm öğrencilerin 1. sınıf olmasından kaynaklandığı düşünülen bu sonuç literatürdeki diğer araştırmalarla paraleldir. **Taylan'ın (1990)** çalışmasında, üniversite öğrencilerinin problem çözme becerileri ile cinsiyetleri arasındaki ilişkileri incelediğinde anlamlı bir fark gözlenmemiştir. **Çam (1997)** de yaptığı çalışmada, formasyon eğitimi programının öğretmen adaylarının problem çözme becerisi algılarına olumlu etkisinin olduğu ve bu etkinin yaş, cinsiyet, mezun ya da halen öğrenci olma, öğretmenlik yapıp yapmama ve gelinen alan değişkenlerinden bağımsız olduğunu tespit etmiştir. **Ferah'ın (2000)** çalışmasında, öğrencilerin cinsiyetleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişki incelendiğinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinde varyans çözümlemesinin sonuçları incelendiğinde ise *kaçıngan yaklaşım* alt boyutu hariç diğer alt boyutlarda anlamlı farklılıkların olmadığı saptanmıştır.

Yukarıda elde edilen sonuçlara göre; **King (1981),** problem çözme sürecinin başlıca üç amaca hizmet etmesi gerektiğine dikkat çekmiştir. Bunlar, daha nitelikli sonuçların alınması, sürecin daha iyi, planlı ve bilinçli kontrol edilmesi ve zamandan tasarruf edilmesidir. Bu amaçlara ulaşılabilmesi için bireylerin problem çözme becerilerinin geliştirilmesi, zihinsel egzersizlerin yapılması ve onlara problem çözme fırsatının tanınması gerekmektedir. **Güçray'ın (2003)** yapmış olduğu çalışmada, problem çözme becerileri açısından erkekler ve kızlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır. **Demirtaş ve Dönmez'in (2008)** çalışmasında öğretmenlerin problem çözme becerilerine ilişkin algıları ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgular cinsiyet, bölüm ve yaş değişkenlerine ilişkin değerlendirici yaklaşım ve kaçıngan yaklaşım alt boyutlar hariç araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir.

Heppner ve Peterson (1982), kadın ve erkeklerden oluşan bir grup üzerinde yaptığı deneysel bir çalışmada problem çözme eğitiminin problem çözme becerileri üzerindeki etkisi olduğu sonucuna varmıştır. Bu bulgulara dayalı olarak geliştirilebilecek öneriler şunlardır:

1. Üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerine ilişkin verilecek seminerler aracılığı ile olası problem durumlarında; problemi doğru anlayabilen, tanımlayan, çözüm üreten ve uygulayabilen öğrenciler yetiştirilmelidir.
2. Bu amaçla öğrencilerin karşılaşabilecekleri olası sorunlardan hareketle her öğrencinin sahip olması gereken temel bilgi ve beceriler saptanmalı, bu durum öğrencilere verilecek zorunlu dersler belirlenirken dikkate alınmalıdır.

3. Çalışmanın sonucu dikkate alındığında, öğrencilerin yüksek düzey problem çözme becerilerine sahip olmalarını sağlayacak eğitimler ya da etkinlikler tasarlanıp uygulanarak daha kapsamlı çalışmaların gerçekleştirilmesinin önemi düşünülmelidir.

4. Öğrencilerin yaşadığı ergenlik sorunları ve eğitim sisteminin getirdiği bazı olumsuzluklar yaratıcı düşünme ve problem çözme becerileri üzerindeki olumsuz etkileri göz ardı edilmemelidir. Öğrencilerin sahip oldukları becerilerin geliştirilmesinde ıraksak düşünmeye dayalı öğretim modellerinin yararlı olabileceği düşünülmektedir (Akt. Taylan, 1990).

KAYNAKÇA

Alakoç, D. (2005). Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin İletişim ve Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü, Konya.

Baltacı, Ö., Hamarta E. (2013). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Kaygı, Sosyal Destek ve Problem Çözme Yaklaşımları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Eğitim ve Bilim, 38,167.

Bingham A. (2004). Çocuklarda Problem Çözme Becerilerinin Geliştirilmesi, (Çev. Ferhan Oğuzkan), İstanbul: MEB Yayınları.

Binbaşıoğlu, C. (1991). Öğrenme Psikolojisi. Beşinci Basım. Ankara: Kadıoğlu Matbaası.

Bingham, A. (1998). Çocuklarda Problem Çözme Yeteneklerinin Geliştirilmesi. Çeviren: Ferhan Oğuzkan. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Çam, S. (1995). Öğretmen Adaylarının Ego Durumlarıyla Problem Çözme Becerisi Algısı İlişkisinin İncelenmesi. Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 6 (2), 37-42.

Çam, S. (1997). İletişim Becerileri Eğitimi Programının Öğretmen Adaylarının Ego Durumlarına ve Problem Çözme Becerisi Algılarına Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Çevik, D. B., (2011). Müzik Öğretmeni Adaylarının Çeşitli Değişkenlere Göre Problem Çözme Becerileri. Kastamonu Eğitim Dergisi, 19,3, 1003-1012.

Demirtaş, H. ve Dönmez, B. (2008). Orta Öğretimde Görev Yapan Öğretmenlerin Problem Çözme Becerilerine İlişkin Algıları. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9, 16, 117-198.

Durualp, E., Arslan, D., Çayıroğlu, E., Özkan, S., Semerci, A. (2009). Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Becerilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerine Etkisinin İncelenmesi. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Eroğlu, E. (2001). Ailenin Çocuklarda Problem Çözme Yeteneğinin Gelişmesi Üzerindeki Etkisi (Adapazarı Örneği), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Ferah, D. (2000). Kara Harp Okulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerini Algılamalarının ve Problem Çözme Yaklaşım Biçimlerinin Cinsiyet, Sınıf, Akademik Başarı ve Liderlik Yapma Açısından İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Graybill, L. (1975). Sex Differences in Problem Solving Ability. Journal of Research in Science Teaching, 12, (4), 341-346.

Güçray, S. (2003). Ergenlerde Karar Verme Davranışlarının Öz-saygı ve Problem Çözme Becerileri Algısı ile İlişkisi. Online Eğitim Teknolojisi Dergisi, 2 (2), Cilt 5.

Günüşen N. P., Üstün B. (2011). Hemşirelik Öğrencilerinin Problem Çözme Beceri Düzeyleri ile Kontrol Odağı Arasındaki İlişki. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi, 4, (2), 72-77.

Elliott T, Godshall F, Herrick S, Witty T, Spruell M. Problem-solving appraisal and psychological adjustment following spinal cord injury. Cognitive Therapy and Research. 1991;15:387–398.

Kalaycı, N. (2001) Sosyal Bilgilerde Problem Çözme ve Uygulamalar. Ankara. Gazi Kitabevi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Yıl:2003 (2) Sayı:14

Karabulut, E., O., Kuru, E., Pulur, A. (2009). Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt 3, Sayı 3.

Karasar, N. (2006). Bilimsel Araştırma Yöntemi. (16. Baskı) Ankara: Nobel Basım

Katkat, D. (2001). Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından Karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Kaya, A., Bozaslan H., Genç, G. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Anne-Baba Tutumlarının Problem Çözme Becerilerine, Sosyal Kaygı Düzeylerine ve Akademik Başarılarına Etkisi. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 18, 208-225.

Keleş, O. B. (2000). Eğitim Yöneticilerinde Sorun Çözme ve Denetim Odağı İlişkisi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

King, L.T. (1981). Problem Solving in a Project Environment. Wily- Interscience Publication. Toronto.

Korkut, F.(1994). Sigara İçen ve İçmeyenlerin Problem Çözme Becerileri ve Sürekli Kaygı Düzeyleri. Eğitim ve Bilim. 20 (102),13-21.

Korkut F. (2002). Lise Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,22: 177-184.

Morgan CT. (1999). Psikolojiye Giriş (çev. H.Arıcı ve diğ.). Ankara: Meteksan Matb.

Oğuzkan, F. (1989). Ortaokul Dereceli Okullarda Öğretim, Ank: Emel Matbaası.

Olgun, N., Öntürk, Z. K., Karabacak Ü., Aslan, F. E. ,Serbest Ş. (2010). Hemşirelik Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri: Bir Yıllık İzlem Sonuçları. İstanbul: Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 1,4.

Sivrikaya, A.H., Kaya, M. Özmutlu, İ. (2013). Üniversite Öğrencilerinin Aile Ve Arkadaşlardan Algıladıkları Sosyal Destek İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 7, 1, 1307-6477.

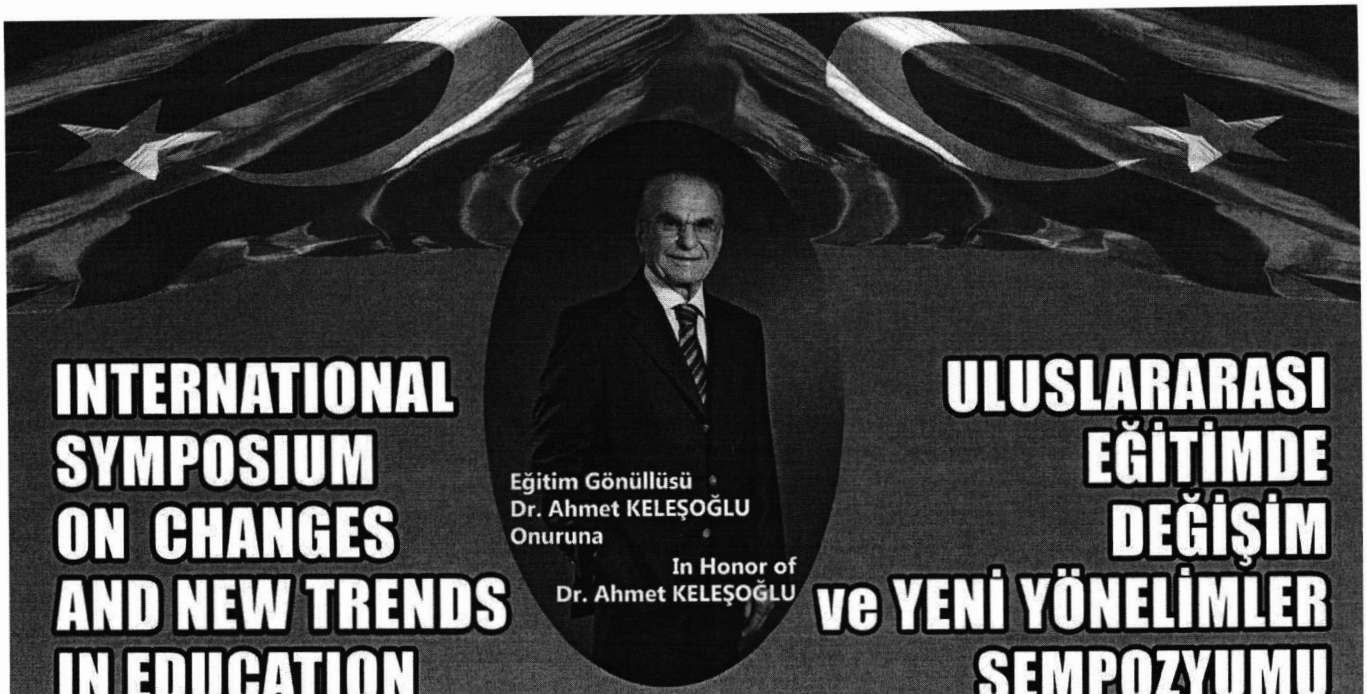
Taylan, S. (1990). Heppner'in Problem Çözme Envanterinin Uygulama, Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Ülgen, G. (1997). Eğitim Psikolojisi (Kavramlar, İlkeler, Yöntemler ve Uygulamalar). Üçüncü Basım. İstanbul: Alkım Yayınevi.

Üstün A, Bozkurt E. (2003). İlköğretim Okulu Müdürlerinin Kendilerini Algılayışlarına Göre Problem Çözme Becerilerini Etkileyen Bazı Mesleki Faktörler, Kastamonu Eğitim Dergisi,11(1): 13-20.

Üstündağ, S., Beşoluk, Ş. (2011). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Fen Bilgisi Eğitimi Ana Bilim Dalı.

Yalçın, B., Tetik, S., Açıkgöz, A. (2010). Yüksekokul Öğrencilerinin Problem Çözme Becerisi Algıları ile Kontrol Odağı Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 2, 2. ISSN: 1309-8039

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON CHANGES AND NEW TRENDS IN EDUCATION

ULUSLARARASI EĞİTİMDE DEĞİŞİM ve YENİ YÖNELİMLER SEMPOZYUMU

SYMPOSIUM PROGRAMME

22 - 24 / 11 / 2013
Konya, TURKEY

WEBSITE
http://egtsemp.konya.edu.tr/

VENUE
Necmettin Erbakan University
Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education
42090, Meram, Konya, TURKEY

E-MAIL
egtsemp@konya.edu.tr

KONYA
NECMETTİN ERBAKAN
UNIVERSITY

AHMET VE NEZAHAT KELESOGLU FOUNDATION

AHMET KELEŞOĞLU
FACULTY OF EDUCATION

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON CHANGES AND NEW TRENDS IN EDUCATION

November 22-24, 2013
Konya, TURKEY

SYMPOSIUM

PROGRAMME

VENUE	WEBSITE	E-MAIL
Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education Meram Yeni Yol 42090, Meram, Konya, TURKEY	http://egtsemp.konya.edu.tr/	egtsemp@konya.edu.tr

Dear Colleagues,

"The International Symposium on Changes and New Trends in Education" will be held on 22nd-24th November, 2013 in Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education, Necmettin Erbakan University, KONYA, TURKEY. The symposium will be held in honor of Dr. Ahmet KELEŞOĞLU, an education volunteer, who has a great responsibility for the people of our country and had always worked for the education of our young people. That the symposium will be held in honor of Dr. Ahmet KELEŞOĞLU particularly makes us happy.

Our world has been changing rapidly in the 21st century; the society and paradigms in education have also been changing. The previous paradigms in education have been losing their validity. In addition to the changes in paradigms of education, it has become mandatory to analyze the changes which will affect the future of education. We believe that "The International Symposium on Changes and New Trends in Education" will be a beginning to fulfill this function.

New paradigms in education discover new orientations in education-instruction practices. It also makes the institutions' being reconstructed mandatory. The symposium aims to enable findings of new developments to be discussed; sample applications of new trends in all the fields of education to be shared; restructuring trends of institutions to be discussed. At this point, it is hoped that the symposium will create opportunities for important sharings.

"The International Symposium on Changes and New Trends in Education" aims to be on the platform where the developments coming fore front in the arena of new trends in education to be discussed by academicians, educational administrators, teachers, educational specialists and teacher candidates.

We wish your participation and contribution; and extend our regards.

Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER
Rector of Necmettin Erbakan University

Prof. Dr. Ali Murat SÜNBÜL
Dean of Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education

Mustafa Sonay GÜRGEN
Manager of Selçuk Pharmacy

SYMPOSIUM PROGRAMME

FRIDAY, NOVEMBER 22, 2013			
REGISTRATION	**08:00**	**–**	**09:30**
Opening Speeches ***Venue: Prof. Dr. Erol Güngör Conference Hall***	**09:30**	**–**	**10:30**
Musical Concert ***Venue: Prof. Dr. Erol Güngör Conference Hall***	**10:30**	**–**	**10:45**
PANEL I: New Trends in Teacher Education & Secondary - High School Teacher Education ▪ Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN (The Council of Higher Education Exec. Board) ▪ Prof. Dr. Mehmet BAHAR (Chairman, Faculties of Education Deans Council) ▪ Prof. Dr. Ali Murat SÜNBÜL (Dean, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education) ▪ Prof. Dr. Mustafa SAFRAN (Teacher Education Workgroup Executive) ***Venue: Prof. Dr. Erol Güngör Conference Hall***	**11:00**	**–**	**12:00**
Conference Lunch	**12:30**	**–**	**14:00**
CONCURRENT SESSIONS I	**13:30**	**–**	**14:45**
Tea/Coffee Break	**14:45**	**–**	**15.15**
PANEL II: New Trends in Education at National & International Levels ▪ Prof. Dr. Özcan DEMİREL (Chair, Hacettepe University) ▪ Prof. Dr. Veysel SÖNMEZ (Hacettepe University) ▪ Prof. Dr. Waldemar Hoff (Kozminski University, Poland) ▪ Prof. Dr. Maria FRANCUZ (Poland) ***Venue: Prof. Dr. Erol Güngör Conference Hall***	**15:15**	**–**	**16:15**
CONCURRENT SESSIONS II	**16:30**	**–**	**17:45**
Conference Dinner	**18:00**	**–**	**19:00**

SATURDAY, NOVEMBER 23, 2013	
REGISTRATION	**08:00 – 09:30**
CONCURRENT SESSIONS III	**09:00 – 10:15**
Tea/Coffee Break	**10:15 – 10:30**
PANEL III: The Role of Private Institutions and Foundations in Education: Ahmet-Nezahat Keleşoğlu Foundation Sample ▪ Prof. Dr. Musa GÜRSEL (Mevlana [Rumi] University) ▪ Mukadder GÜRSOY (Director Of National Education, Konya) ▪ Hasan Şimşek (Journalist) ***Venue: Prof. Dr. Erol Güngör Conference Hall***	**10:30 – 11:30**
CONCURRENT SESSIONS IV	**11:45 – 13:00**
Conference Lunch	**12:30 – 14:00**
PANEL IV: Issues of Turkish Higher Education Institutions Abroad ▪ Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN (The Council of Higher Education Exec. Board) ▪ Prof. Dr. Birol AKGÜN (Vice Rector of Necmettin Erbakan University) ▪ Prof. Dr. Sebahattin BALCI (Rector of Manas University) ▪ Prof. Dr. Ali Rıza GÜL (Ahmet Yesevi University) ▪ Prof. Dr. Şenol BEKTAŞ (Vice Rector of Near East University) ▪ Assoc. Prof. Dr. Recai Aydın (Vice Rector of Int. University of Sarajevo) ***Venue: Prof. Dr. Erol Güngör Conference Hall***	**14:00 – 15:30**
CONCURRENT SESSIONS V	**15:45 – 17:00**
CLOSING & EVALUATION ***Venue: Prof. Dr. Erol Güngör Conference Hall***	**17:15 – 17:45**
Conference Dinner	**18:00 – 19:00**
Whirling Dervishes Ceremony* ***Venue: Mevlana Cultural Center*** ** Buses will leave at 19:00 from A.K. Faculty of Education*	**20:00**

SUNDAY, NOVEMBER 24, 2013	
City Tour, Visiting "Mevlana Museum"	**08:00 – 12:00**
Conference Lunch	**12:30 – 14:00**

(* All participants are invited to the cultural events.)

WORKSHOP I: COUNCIL OF DEANS OF EDUCATION FACULTIES (CODEF)

"New Trends in Faculties of Education and Training Teachers for High Schools"

November 22nd-23rd, 2013, Friday 14:00 - Saturday 17:00

WORKSHOP PARTICIPANTS - Larende Hall (B1 453) -		
1. Prof. Dr. Mehmet BAHAR	CODEF Executive Board Chairman	Abant İzzet Baysal University
2. Prof. Dr. Ali Murat SÜNBÜL	CODEF Executive Board Vice Chairman	Necmettin Erbakan University
3. Prof. Dr. Ali YILDIRIM	CODEF Executive Board Member	Atatürk University
4. Prof. Dr. A. Seda SARACALOĞLU	CODEF Executive Board Member	Adnan Menderes University
5. Prof. Dr. Vehbi ÇELİK	CODEF Executive Board Member	Mevlana University
6. Prof. Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN	Dean, Ankara University Faculty of Educational Sciences	
7. Prof. Dr. Bülent ÖZDEMİR	Dean, Balıkesir University Necati Bey Faculty of Education	
8. Prof. Dr. Şeref MİRASYEDİOĞLU	Dean, Başkent University Faculty of Education	
9. Prof. Dr. Güzver YILDIRAN	Dean, Boğaziçi University Faculty of Education	
10. Prof. Dr. Hüseyin SARI	Dean, Cumhuriyet University Faculty of Education	
11. Prof. Dr. Kemal YÜCE	Dean, Çanakkale Onsekiz Mart University Faculty of Education	
12. Prof. Dr. Sait YÜCEL	Dean, Dicle University Ziya Gökalp Faculty of Education	
13. Prof. Dr. Süleyman BAŞLAR	Dean, Dokuz Eylül University Buca Faculty of Education	
14. Prof. Dr. Hayati AKYOL	Dean, Gazi Faculty of Education	
15. Prof. Dr. Celal BAYRAK	Dean, Hacettepe Faculty of Education	
16. Prof. Dr. Adnan BAKİ	Dean, KTU Fatih Faculty of Education	
17. Prof. Dr. Ramazan ÖZEY	Dean, Marmara University Atatürk Faculty of Education	
18. Prof. Dr. Cevdet YILMAZ	Dean, Ondokuz Mayıs University Faculty of Education	
19. Prof. Dr. Gölge SEFEROĞLU	Dean, METU Faculty of Education	
20. Prof. Dr. Ayşe AKYEL	Dean, Yeditepe University Faculty of Education	
21. Prof. Dr. İsmail ÇELİK	Dean, Yüzüncü Yıl University Faculty of Education	
22.Prof.Dr. Cevat CELEP	Dean, Kocaeli University Faculty of Education	
23. Prof. Dr. Süleyman YILMAZ	Dean, Aksaray University Faculty of Education	
24. Prof. Dr. Mustafa PEHLİVAN	Dean, Necmettin Erbakan University Ereğli Faculty of Education	
25. Prof. Dr. Yüksel TUFAN	Deputy Dean, Gazi Ünv, Gazi Faculty of Education	
26. Prof. Dr. Ziya ARGÜN	Head of SESMSE Dept., Gazi University Gazi Faculty of Education	
27. Assoc. Prof. Dr. Sedat UÇAR	Deputy Dean, Çukurova University Faculty of Education	
28. Assoc. Prof. Dr. Gülcan ERÇETİN	Vice Dean, Boğaziçi University Faculty of Education	
29. Assoc. Prof. Dr. Adnan PINAR	Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education	
30. Assoc. Prof. Dr. Musa DİKMENLİ	Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education	
31. Assoc. Prof. Dr. Ahmet ERDOĞAN	Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education	
32. Asst. Prof. Dr. Muhittin ÇALIŞKAN	Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education	
33. Asst. Prof. Dr. Ersin BOZKURT	Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education	
34. Asst. Prof. Dr. Hakan KURT	Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education	

WORKSHOP II: EDUCATION AND CULTURE IN EUROPEAN PERSPECTIVE

Project SCOUT (Destination Manager for Small Capital of Culture)

November 22nd-23rd, 2013, Friday 14:00 - Saturday 17:00

WORKSHOP PARTICIPANTS - Karatay Hall (B3 427) -		
Inger	Alfredsson	Svenska Stadskärnor (Sweden)
Emma	Aludden	Svenska Stadskärnor (Sweden)
Helena	Alcenius	Svenska Stadskärnor (Sweden)
Björn	Bergman	Svenska Stadskärnor (Sweden)
Marlene	Hassel	Svenska Stadskärnor (Sweden)
Thomas	Nilsson	Svenska Stadskärnor (Sweden)
Lucy	Ball	ATCM (UK)
Shannaz	Carool	ATCM (UK)
Andres	Coca Stefaniak	ATCM (UK)
Ivana	Chotová	Regional Chamber of Commerce of Central Bohemia (Czech Republic)
Irena	Karpíšková	Regional Chamber of Commerce of Central Bohemia (Czech Republic)
Jarmila	Slabá	Regional Chamber of Commerce of Central Bohemia (Czech Republic)
Jitka	Havelková	Regional Chamber of Commerce of Central Bohemia (Czech Republic)
Maria	Krimnianioti	VCT ENDYSI (Greece)
Maria	Krimnianiotou	VCT ENDYSI (Greece)
Sotiria	Krimnianiotou	VCT ENDYSI (Greece)
Kimon	Foundoulis	VCT ENDYSI (Greece)
Panayotis	Anagnostopoulos	VCT ENDYSI (Greece)
Jarosław	Plichta	Fundacja Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (Poland)
Sebastian	Brańka	Krakowie (Poland)
Karolina	Orzeł	Krakowie (Poland)
Aleksandra	Orzeł	Krakowie (Poland)
Monika	Palatková	Czech It - (Czech Republic)
Šárka	Tittelbachová	Czech It - (Czech Republic)
Ercan	Yılmaz	Necmettin Erbakan University
Kevser	Çınar	Necmettin Erbakan University
Mevlüt	Aydoğmuş	Necmettin Erbakan University

SESSION III: Saturday, November 23, 2013 (09:00 – 10:15)

HALL		TITLES & AUTHORS
KONEVİ AMPHI HALL (A1 246)	SATURDAY 09:00 – 10:15	**SESSION III** **Chairs:** Prof. Dr. Nurhan Ünüsan, Asst. Prof. Dr. Mustafa Özgen **A0193: THE CORPORATE VOLUNTEERING AS A BRIDGE BETWEEN THE WORLD OF WORK AND SCHOOLS – CVE PROJECT** Maria Francuz **A0294: THE STUDY OF PROBLEM SOLVING SKILLS OF UNIVERSITY STUDENTS WHO ARE STUDYING IN DIFFERENT DEPARTMENTS REGARDING DIFFERENT VARIABLES** - Nadir Çeliköz, Banu Uslu, Yavuz Erişen **A0140: MULTI-CULTURAL FIELDWORK IN GEOGRAPHY EDUCATION** Selahattin Akşit, Füsun Akşit **A0136: LEARNING EXPERIENCE OF BOUNDLESS CLASS** Selahattin Akşit, Füsun Akşit **A0329: THE RELIABILITY AND VALIDITY STUDY OF SCHOOL-ORIENTED ATTITUDE SCALE AND A RESEARCH SAMPLE** Nadir Çeliköz, Büşra Ergin, Banu Uslu
MERAM HALL (A1 401)	SATURDAY 09:00 – 10:15	**SESSION III** **Chairs:** Prof. Dr. Oğuz Doğan, Assoc. Prof. Dr. Emel Aslan **A0063: KAVRAM KARİKATÜRLERİYLE DESTEKLENEN FEN VE TEKNOLOJİ ÖĞRETİMİNİN ÖĞRENCİLERİN KAVRAMSAL ANLAMALARINA ETKİSİ** - Ramazan Demirel, Oktay Aslan **A0080: MODERN FİZİK ÜNİTESİNDEKİ KAZANIMLARIN YENİLENMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİNE GÖRE İNCELENMESİ** Canel Eke **A0133: FEN VE TEKNOLOJİ ÖĞRETMENLERİNİN PERFORMANS DEĞERLENDİRME SÜRECİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ** Çiğdem H. Tamkavas, Mukadder Güneş, Oktay Aslan **A0101: ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSEL ÇIKARIMDA BULUNMA BECERİLERİ** Aysun Öztuna Kaplan, Ragıp Çavuş, Sinem Toraman, Muhammet Mustafa Yılmaz **A0142: ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN EPİSTEMOLOJİK İNANIŞLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ** Ragıp Çavuş, Aysun Öztuna Kaplan
SEMINAR ROOM (A3 120)	SATURDAY 09:00 – 10:15	**SESSION III** **Chairs:** Assoc. Prof. Dr. Şahin Kesici, Asst. Prof. Dr. Dilek Ceran **A0054: PROJE TABANLI ÖĞRENME YAKLAŞIMININ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVREYE YÖNELİK TUTUMUNA ETKİSİ** Murat Genç **A0055: ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME GRUPLARIYLA YAPTIKLARI ANALOJİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ** Tülin Genç, Murat Genç **A0030: SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ LABORATUARDA YAŞANAN KAZALARIN NEDENLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ** Canay Pekbay, Cemil Aydoğdu **A0094: ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARINA GÖRE ÖĞRETMENLERİN ETİK DEĞERLERE UYMA DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ** - Etem Yeşilyurt **A0095: ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARINA GÖRE OKULLARIN SAHİP OLDUĞU YAŞAM KALİTESİ DÜZEYİ** Etem Yeşilyurt

KONYA
NECMETTİN ERBAKAN
UNIVERSITY

AHMET VE NEZAHAT
KELESOGLU FOUNDATION

AHMET KELEŞOĞLU
FACULTY OF EDUCATION

'In Honor of Dr. Ahmet KELEŞOĞLU Who is an Education Volunteer'

Certificate of Attendance

This is to certify that

YAVUZ ERİŞEN

attented 'International Symposium on Changes and New Trends in Education' held on November 22-24, 2013.

Ahmet Kelesoglu Faculty of Education, Necmettin Erbakan University, Konya/TURKEY

Prof. Dr. Ali Murat SÜNBÜL
Dean of
Ahmet Kelesoglu Faculty of Education

Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER
Rector of
Necmettin Erbakan University